

Hazai helyzetkép, fejlesztési tervek és lehetőségek

DR. OROSZI BEATRIX – PROJEKT SZAKMAI VEZETŐ

„Centripetális erők” Semmelweis Egyetem
Egészségtudományi Kar könyvbemutatóval egybekötött VII.
Infekciókontroll Munkanapja

2019. május 7.
Budapest

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFECTETÉS A JÖVŐBE

Témáink

- Helyzetértékelés
- Prioritások
- Egészségügyi ellátórendszer szakmai módszertani fejlesztése projekt szerepe
- Implementáció

Komplex rendszerek

Az egészségügyi ellátórendszer komplexitása nagyfokú

A biztonság kultúrája

Repülés előtt mindig ellenőrzést végzek
csekklista segítségével

Csapatban dolgozom

A biztonság fundamentális eleme a
rendszernek, amiben dolgozom

Jól ismerem a betegeimet, csekklisták kitöltése
felesleges adminisztráció és idővesztés
nekem

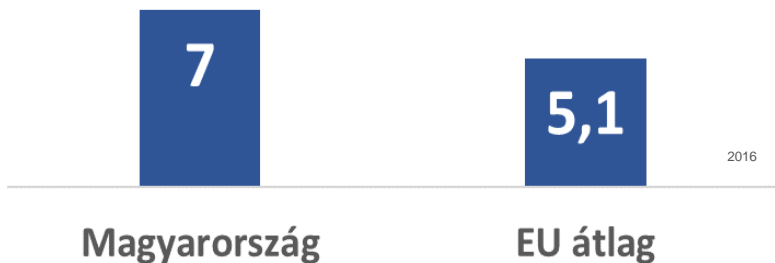
Számomra a legfontosabb érték az személyes
autonómia és szakmai függetlenség

A betegbiztonság egyéni kompetencia kérdése

Kórházcentrikus egészségügyi ellátórendszer, vulnerábilis lakosság

Kórházi ágy ezer főre

Ápolási napok átlagos száma

2015-ben Magyarországon

- A kórházi elbocsátások száma 2,2 millió fő
- 78 ezer fő* kapott egészségügyi ellátással összefüggő fertőzést (EÖF)
- mintegy 340 ezer többlet ápolási nap

68 ezer
bejelentett
fertőző
megbetegedés

* Becsült adat

Forrás: OECD (2019), Life expectancy at birth, alcohol consumption, overweight and obesity, daily smoking (indicators). doi: 10.1787/27e0fc9d-en (Accessed on 03 February 2019)
Suetens C, Latour K, Kärki T et al. the Healthcare-Associated Infections Prevalence Study Group11 Prevalence of healthcare-associated infections, estimated incidence and composite antimicrobial resistance index in acute care hospitals and long-term care facilities: results from two European point prevalence surveys, 2016 to 2017. Euro Surveill. 2018;23(46)

Szereplők, feladatok

- **Fekvő- és járóbeteg ellátás, alapellátás** (egészségügyi dolgozók, kiszolgáló személyzet, beteg gondozó stb.)
- Támogató, kiszolgáló funkciók (laboratórium, hulladék kezelés, étkeztetés stb.)
- Fenntartó (pl. egyházi stb.)
- Finanszírozók (ÁK)
- Országos tisztifőorvos, kormányhivatalok

**AZ INFEKCIÓKONTROLL
MINDENKI FELELŐSSÉGE**

Fejlett országokban átlagosan a kórházban ápolott betegek 7%-a kap el kórházi fertőzést

- ami Európában - csak a közvetlen költségeket figyelembe véve:

16 millió többlet ápolási nappal

37 ezer közvetlenül és további 110 ezer közvetetten az infekcióhoz köthető halálozással

7 milliárd euró plusz költséggel jár

Az eü. ellátással összefüggő fertőzések becsült betegségterhe

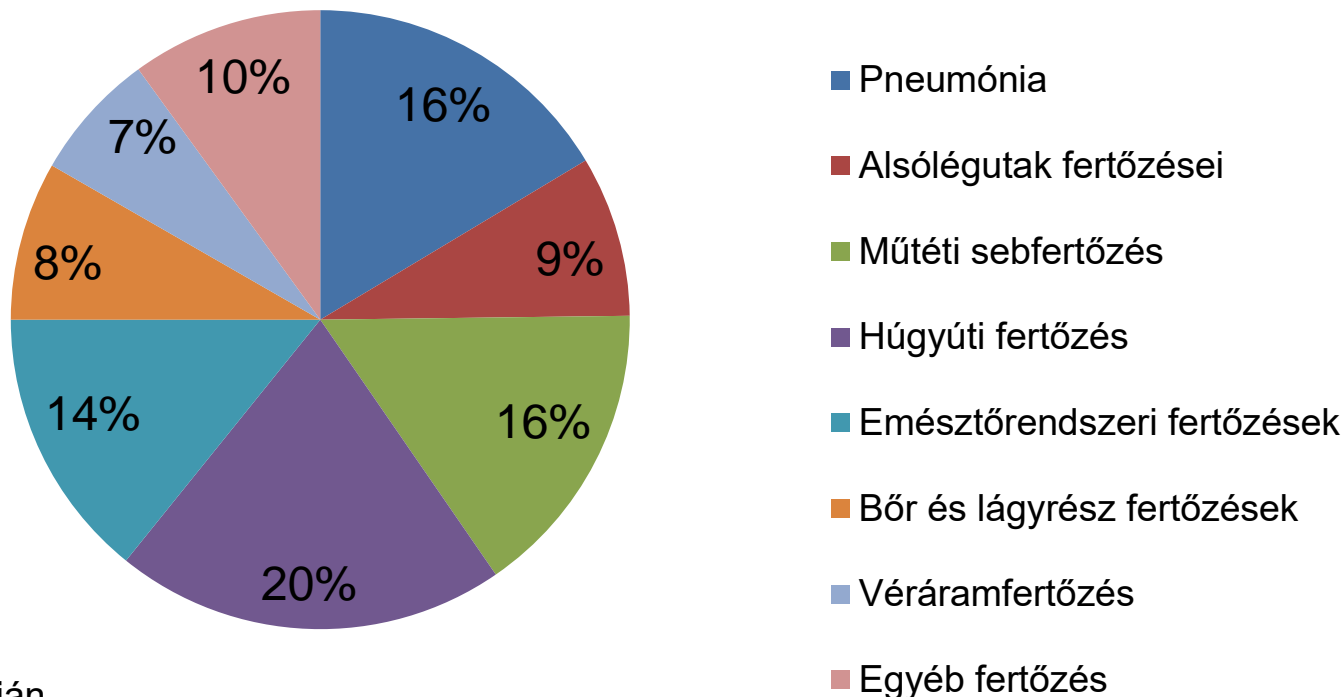
A 2017-es európai pontprevalencia vizsgálat (PPV) eredményei

megnevezés	Magyarország*	EU/EEA
Páciensek száma a PPV mintában (fő)	20 588	310 755
Legalább 1 EÖF a PPV mintában (prevalencia)	818 (4%)	18 287 (5,5%)
Becsült incidencia	3,5% (2,1-5,4%)	3,7% (2,4-5,3%)
Antibiotikum felhasználás prevalenciája	15,9%	30,5%

*representatív minta alapján, 38 kórház

Egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések típusai*

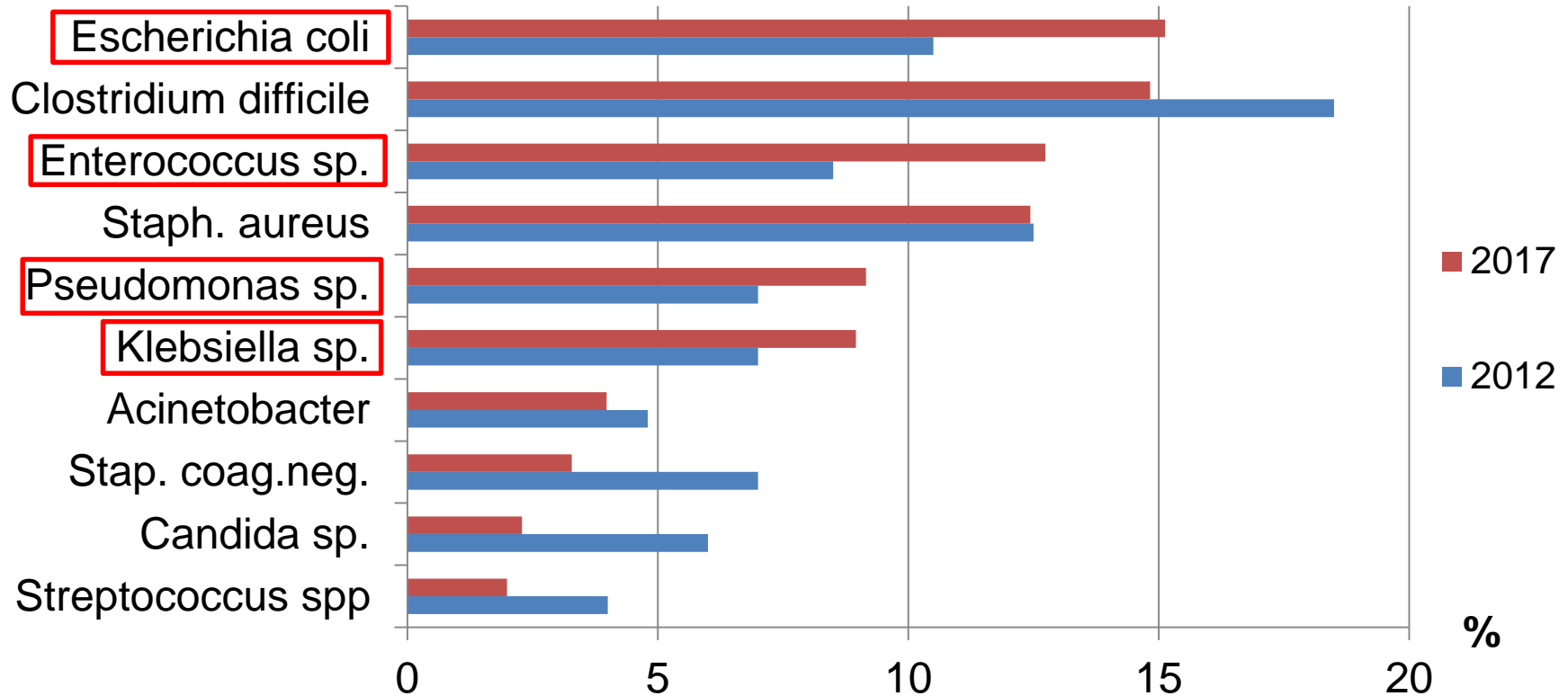
2017. évi hazai PPV

* 99 kórház adatai alapján

Egyéb fertőzések: kardiovaszkuláris fertőzés, csont és ízületi fertőzés; központi idegrendszeri fertőzés; szem-, fül-, orr, torok- és szájfertőzések; genitális traktus fertőzése; szisztémás fertőzés; egyéb nem felsorolt

Kórokozók megoszlása a 2012. és a 2017. évi hazai PPV során

Antimikrobiális rezisztencia index

Az európai pontprevalencia vizsgálat eredményei

megnevezés	Magyarország	EU/EEA
Vizsgált izolátumok száma	256	8 031
Rezisztens izolátumok aránya	37,9%	31,6%
Becsült éves EÖF	5 383	291 067

Antimikrobiális rezisztencia index az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések esetén, az aktív betegellátást végző kórházakban.

Fejlesztés fókusza

Az EÖF legalább 30-50%-a megelőzhető az alábbi speciális területekre irányuló infekciókontroll fókuszú ellátási csomagokkal:

- Kézhygiéné és standard óvintézkedések
- IC ellátási csomagok bevezetése + monitorozás → magas compliance
 1. Húgyúti katéterek használatakor
 2. Mechanikus ventiláció alkalmazásakor
 3. Érkatéterek alkalmazásakor
 4. Sebészeti beavatkozások kapcsán, műtéti sebfertőzések megelőzéséhez

Eszközök és szereplők

Adminisztratív, jogi eszközök

Elsősorban a 20/2009. (VI. 18.) EüM rendelet az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések megelőzéséről, e tevékenységek szakmai minimumfeltételeiről és felügyeletéről módosítása 2018. őszén

Stratégiai irány: **prevenció megerősítése** elsősorban a **betegellátás** illetve **intézményi menedzsment szintjén**

Rendszerszintű változtatások intézményi szinten

EFOP 1.8.0 – VEKOP 17-2017-00001

Egészségügyi ellátórendszer szakmai módszertani fejlesztése konstrukció

Stratégiai irány: olyan **szervezeti kultúra, szemlélet** megteremtése, amelynek segítségével a dolgozók **felismerik a veszélyforrásokat** a tevékenységek végzése során és javaslatokat fogalmaznak meg **kivédésükre**, és az **intézmény vezetése** aktívan közreműködik a betegbiztonság fejlesztésében.

EMMI Egészségügyért Felelős Államtitkárság

Konzorcium:

NNK
ÁEEK
SE EMK
NEAK

Fejlesztés a WHO multimodális fejlesztési stratégiája mentén

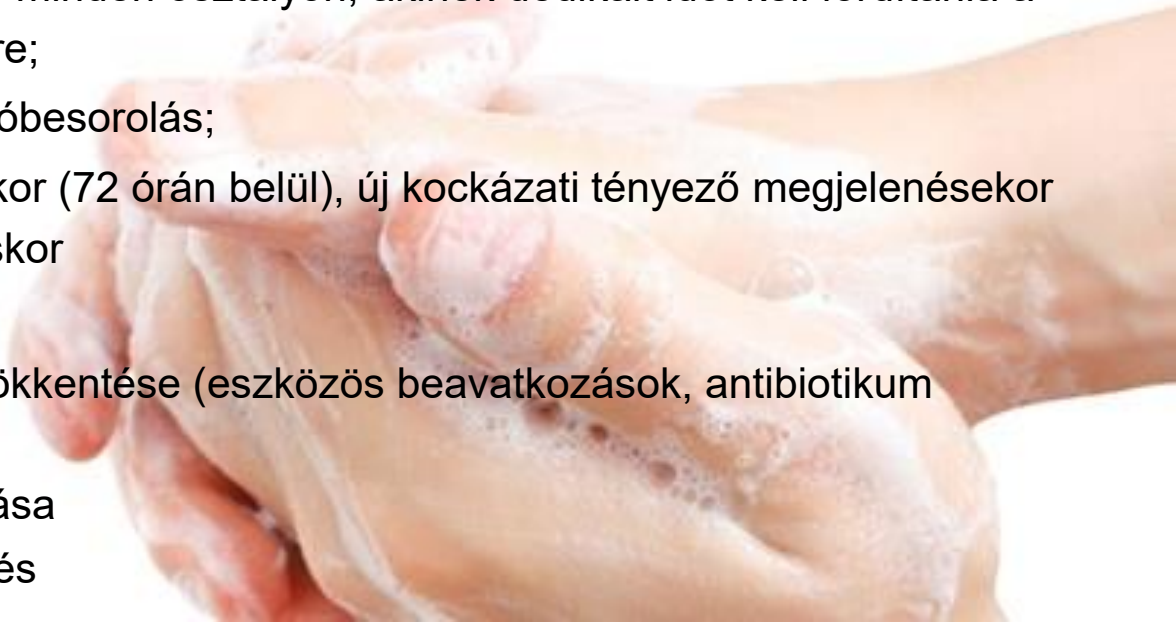
Megváltozott szabályozás

Gyakorlati példák (2018. 10. 01-től)

- Alkoholos kézfertőtlenítő szer, kézfertőtlenítő elérhetővé tétele minden betegellátási ponton és a látogatói belépési pontokon;
- IC kapcsolattartó nővér kijelölése minden osztályon, akinek dedikált időt kell fordítania a meghatározott IC tevékenységekre;
- Egyéni kockázatértékelés és rizikóbesorolás;
 - minden beteg esetén, felvételkor (72 órán belül), új kockázati tényező megjelenésekor (pl. műtét, katéter), áthelyezéskor

A kockázatértékelés alapján:

- kockázat lehetőség szerint csökkentése (eszközös beavatkozások, antibiotikum átgondolása)
- beteg/hozzá tartozó tájékoztatása
- Indokolt esetben felvételi szűrés

Új országos tisztifőorvosi módszertani levelek 2018. novemberétől

Az egészségügyi ellátással összefüggő fertőzések megelőzésének és felügyeletének megerősítésére az intézményi és egyéni kockázatértékelésen keresztül

Az érkatéterrel összefüggő véráramfertőzések megelőzésére szolgáló ellátási csomagról

A műtéti sebfertőzések megelőzésére szolgáló ellátási csomagról

A lélegeztetéssel összefüggő pneumónia megelőzésére szolgáló ellátási csomagról

A húgyúti katéterrel összefüggő húgyúti fertőzések megelőzésére szolgáló ellátási csomagról

Infekciókontroll ellátási csomagok

- Bizonyítékokon alapuló jógyakorlat csomagok,
- Egy-egy csomag röviden, világosan, megfogalmazott, **3-5 egyszerű intézkedést tartalmaz,**
- Az intézkedések együttes végrehajtása során jobb eredményeket lehet elérni és nagyobb hatást lehet gyakorolni, mint ha az egyes intézkedéseket egyedileg hajtánák végre,
- **„Minden vagy semmi”** megközelítésen alapul.

- Az intézkedéscsomagok a helyi viszonyokhoz adaptálhatók,
- Monitorozásuk szükséges annak érdekében, hogy a **compliance** a 100%-hoz közelítsen (ajánlott legjobb gyakorlat: 95%)
- **Formálisan elfogadott kórházi program részeként javasolt a bevezetésük**

Az implementációs stratégia elemei

2

Oktatás, képzés

3

Monitorozás és visszajelzés
(intézményi szintű IC
kockázatértékelés, lásd OTF ML)

4

Emlékeztető, kommunikáció

Rendszertámogató funkciók

Intézményi szintű infekciókontroll programok tervezése módszertani anyag, felelősségi körök lehatárolása, szabályozása, transzparens működés

Ösztönzők rendszerbe állítása, összehangolása, elkülönült intézményi IC finanszírozás

Kompetens, elkötelezett munkatársak biztosítása

Innovatív technológiák alkalmazása, IT támogatás

Változásmenedzsment –
kliensközpontú megközelítés, a
változások implementálása,
fenntarthatóság biztosítása

Mi várható még 2019-ben?

- „EFOP-1.8.21-18 Infekciókontroll tevékenységek gyakorlati megvalósítása a fekvőbeteg ellátást nyújtó intézményekben” standard pályázatok kiírása (társadalmi vita lezárult, kiírás előtt áll)
- Országos Infekciókontroll és Antibiotikum Bizottság felállítása, alakuló ülés
- Általános betegbiztonsági stratégia (fertőzésmegelőzés résszel) előterjesztés
- AMR szakpolitikai program előterjesztés
- Elkülönült intézményi infekciókontroll finanszírozásra javaslat előterjesztése
- Infekciókontroll központi képzések 2019 második felében (5 helyszínen)
- Konferencia az Európai Antibiotikum Naphoz kapcsolódóan

Köszönöm a figyelmet!

<https://efop180.antsz.hu/>